

EL PLA DE CONVIVÈNCIA I IGUALTAT CURS 20/21

INTRODUCCIÓ

Aquest Pla aplega els valors del nostre Projecte educatiu i defineix com volem la convivència a l'escola. Som un espai social de comunicació i de relacions, viure i relacionar-nos de manera harmoniosa, amb respecte, n'és l'objectiu cabdal, entre mestres, alumnes, personal no docent i de serveis, amb les famílies... L'escola n'hauria de ser un model.

Al Pla trobarem normatives, activitats, propostes que afavoreixen la convivència i la igualtat. Prenem de referència l'actual Ordre d'Inclusió 20/2019 del 30 d'abril de 2019, segons la qual "l'educació és un dret fonamental de totes les persones que s'ha de garantir en condicions d'igualtat en l'accés i d'equitat, així com orientar-se a afavorir l'èxit i el progrés de tot l'alumnat en el marc d'un sistema social inclusiu. En aquest sentit, les polítiques dels organismes internacionals en les últimes dècades han treballat clarament a favor del compromís per la qualitat i l'equitat de l'educació per a tot l'alumnat".

Trobareu com actuar en el cas que no es complisquen les normes mínimes. N'hi ha documents d'elaboració interna i documents de l'Administració educativa (hem cregut convenient d'incloure el Decret que regula la convivència). En aquesta línia, considerem que és fonamental parlar de diversitat en el seu sentit més ample (cultural, ètnica, social, de gènere, funcional, sexual familiar...) i en concret, contemplar en tot moment els principis coeducatius de manera transversal.

L'escola ha d'ensenyar a conviure en un bon clima de relació. Bona part de les activitats en un curs escolar tenen com a objectiu crear una convivència en favor del respecte. Activitats que ens ajuden a créixer en el diàleg i en l'assertivitat.

Totes aquelles activitats i normes que trobareu en aquest document naixen de la reflexió entre mestres, alumnes i famílies, per promoure que l'escola siga un espai que no discrimine ningú, que tothom se'n senta membre, reconegut i implicat, i gaudisca de trobar-s'hi acollit.

Enguany afegim alguns canvis:

- Degut a la situació que vivim, el projecte de centre d'enguany continuarà tenint com a punt central l'Agenda 2030 i els ODS (Objectius de Desenvolupament Sostenible)
- Hem afegit mesures que cal tenir en compte per dur a terme una actuació el més adaptada possible a la situació actual, fent front a les barreres detectades així com a les necessitats observades en els i les xiquetes.

CAPÍTOL 1 (la definició)

CAPÍTOL 2 (sobre la convivència al nostre PEC)

CAPÍTOL 3 (accions habituals de cada any que són al PGA)

CAPÍTOL 4 (activitats per aula, cicle o etapa)

Allò que fem a les aules per afavorir un clima de convivència harmònic.

Escola infantil, primària, secundària

CAPÍTOL 5 (programa i activitats del GABINET PSICOPEDAGÒGIC-DO)

CAPÍTOL 6 (el que diu la normativa)

CAPÍTOL 7 (dins la normativa oficial, extracte sobre conductes que alteren la convivència del centre la convivència)

CAPÍTOL 8 (regulació de la convivència i protocol de mesures)

CAPÍTOL 9 (la mediació i i altres alternatives de resoldre conflictes)

1 Principis de la mediació 2 El perquè de la mediació 3 Mediació formal i informal

CAPÍTOL 10 (annex RRI secundària)

CAPÍTOL 11 (propostes de millora19/20)

CAPÍTOL 1 (la definició)

La nostra escola és un espai de convivència i igualtat que garanteix la vida democràtica, responsable, de sentit comú; facilita vies de participació i de comunicació en favor de les relacions a partir del respecte, el diàleg, la col·laboració i l'ajut. Vivim en la diversitat, en la pluralitat d'idees i d'aportacions a la vida de cada dia de l'escola. *Saber ser* és una intel·ligència important, i a l'escola sempre hem apostat per l'optimisme, l'entesa i els bons lligams. Desenvolupar hàbits positius de convivència facilita tenir comportaments lliures i responsables. Com es recull a l'Orde d'inclusió 20/2019, la inclusió educativa s'ha d'entendre "com una qüestió de dret que ha d'impregnar necessàriament les cultures, les polítiques i les pràctiques de l'Administració educativa, dels centres docents i dels diferents serveis educatius. Això comporta la implementació d'actuacions que garanteixen la no-discriminació, la igualtat d'oportunitats, l'accessibilitat universal en totes les seues dimensions: física (en espais, equipaments i entorns), sensorial, cognitiva, emocional/actitudinal i en la comunicació, i preveure les actuacions d'intervenció educativa adequades, efectives i eficients per aconseguir l'èxit escolar i la participació plena en l'àmbit educatiu de tot l'alumnat, en col·laboració i coordinació amb els diferents agents sociocomunitaris, des de la consideració que els centres docents han de ser autèntics dinamitzadors de la transformació social cap a la igualtat i la plena inclusió de totes les persones". Des de l'escola treballarem tots els agents presents per aconseguir aquest objectiu de manera coordinada i transversal.

CAPÍTOL 2 (sobre la convivència i la igualtat al nostre PEC)

Els Principis que aplega el nostre PROJECTE EDUCATIU en relació a la convivència i la igualtat són:

La INVARIANT núm. 1 de C. Freinet diu: "el xiquet és de la mateixa naturalesa que nosaltres".

- Creació d'un clima de respecte, que comença en el mestre i la mestra. Respecte cap a l'alumnat i mostra del valor del respecte cap a l'altre. Les burles i comentaris de menyspreu no poden tenir cabuda. Els xiquets i les xiquetes ho agraeixen, l'entorn és més confortable per a tothom.
- Diversificació metodològica, d'aquesta manera les opcions de l'alumnat augmenten. Potser un alumne o alumna que no encerta una via, troba més assequible l'encert quan se li proposa una altra classe d'activitat –o prova, pràctica, tasca... Cadascú ha de sentir reconeguda la seua singularitat.
- Gestió de la participació, les classes han de tenir un ample component interactiu. Cal possibilitar-los l'acció de col·laboració, les opcions d'èxit, la intervenció equilibrada. Cal fomentar l'autonomia i el creixement personal de l'alumnat.
- Esforç per dur la joia a l'escola, el sentit de l'humor, la narració de succeïts, anècdotes i d'altres recursos. Es mostra sense por la vessant humana de la mestra o el mestre per àrdues que siguen les disciplines que imparteix (!). S'accepta, alhora, que aquesta també és present en els alumnes. Quan l'alumnat mostra aquesta vessant més humana, cal fomentar-la i canalitzar-la com una *energia* més a tenir en compte.
- Implicació personal, participació en les tasques amb entusiasme. Cal *seguretat en allò* que es transmet, de continguts, metodologia i tècniques. Cal donar un bon exemple, un model del qual puguen aprendre, si volem una *certa forma* d'anar pel món, també en la manera de relacionar-nos. Hom intenta que l'alumne senta que hi ha més vincle que no solament el professional, que hi ha una altra connexió.
- Cal tractar l'alumnat com voldríem ser tractats les i els mestres. Evitem l'escarni, la reacció en calent. La rectificació cap a l'alumne ha de ser didàctica i correctiva (com hem dit adés, "el xiquet és de la mateixa naturalesa que nosaltres" (Freinet))
- Volem crear un sentiment de pertinença a l'escola mitjançant activitats col·lectives de cura dels espais que són de tothom (pati, menjador, pàrquing...)

Tenint en compte la Llei 15/2017, de 10 de novembre, de la Generalitat, de polítiques integrals de joventut (DOGV 8168, 13.11.2017). Aquests principis són:

- L'eliminació dels prejudicis, estereotips i rols en funció del sexe, construïts segons els patrons socioculturals de conducta assignats a dones i homes, per tal de garantir tant per a les alumnes com per als alumnes, possibilitats de desenvolupament personal integral.
- La prevenció de la violència contra les dones, mitjançant l'aprenentatge de mètodes no violents per a la resolució de conflictes i de models de convivència basats en la diversitat i en el respecte a la igualtat de drets i oportunitats de dones i homes.
- Els llibres de text i altres materials didàctics que s'utilitzen o proposen en els projectes d'innovació educativa han d'integrar els objectius coeducatius assenyalats. Així mateix, han de fer un ús no sexista del llenguatge i en les imatges que contenen garantir una presència equilibrada i no estereotipada de dones i homes.
- La capacitació de l'alumnat perquè l'elecció de les opcions acadèmiques es duga a terme lliure de condicionaments basats en el gènere.

CAPÍTOL 3 (accions habituals de cada any que són a la PGA)

Procediments d'actuació general orientats a l'assoliment d'un bon clima de convivència i igualtat.

(Enguany, tenint en compte la situació que vivim, algunes d'aquestes accions no es podran dur a terme o es veuran afectades)

- El Claustre consensua els objectius educatius, les normes de convivència, el Reglament de règim intern (RRI) i el PEC (Projecte Educatiu de Centre). El Consell Escolar aprova el document final.
- Fem dues-tres trobades anuals a l'escola —famílies, alumnes i mestres— en favor de la convivència (sopar de la nevereta, festa de la música, festa sobre el monogràfic, celebracions).
- Fem formació en temes de convivència i igualtat.
- Fem seguiment dels grups classe en els balanços trimestrals d'aula. En aquests balanços es fa una valoració del nivell d'assoliment de continguts, actituds, comportaments i relacions.
- Fem seguiment periòdic de l'alumnat amb dificultats conductuals/socials.
- Fem un registre de convivència, on s'anoten aquells conflictes que tenen lloc en qualsevol espai del centre, per fer un seguiment.
- Fem entrevistes amb les famílies, on es plantegen pautes comunes d'intervenció davant determinades conductes i/o actituds.
- Fem entrevistes amb els centres externs que treballen amb els i les nostres alumnes, per tal de fer un seguiment i coordinació dels casos.
- A 2n cicle de primària, duquem a terme sessions de resolució alternativa de conflictes
- Realitzem sessions de gestió emocional i coneixement d'un mateix i de l'altre a infantil i primer cicle de primària, així com sessions de jocs cooperatius amb segon cicle de primària.
- L'Orientadora educativa coordina junt a les tutores les sessions de filosofia d'acord a les necessitats de cada grup des de la classe de 4 anys fins 3r de primària.
- S'ha realitzat una formació en mediació per a l'alumnat de secundària i s'ha conformat un equip de mediadores i mediadors voluntaris.
- Hem conformat un equip de mediació de mestres de les tres etapes per fer el seguiment de la convivència a l'escola i enguany hem de revisar-ne les funcions i les accions a desenvolupar.
- En les reunions trimestrals d'aula, es transmet a les famílies quins són els objectius del curs per tal de propiciar una educació integral. En la segona es fa el seguiment d'allò plantejat, i en la darrera es fa la valoració final i les propostes de cara al nou curs. Si es considera necessari, se'n faran d'específiques per tractar amb més profunditat qüestions de convivència.
- Fem seguiment de la convivència al pati i al menjador amb les persones encarregades de supervisar aquests espais.
- Les colònies i els estades són espais d'aprendre a conviure. Amb aquestes eixides es potencia el coneixement i l'estima entre mestres i alumnes, i s'aferma l'amistat entre els companys. Tot plegat propicia el desenvolupament de valors, hàbits i autonomia.

- L'AMPA organitza jornades lúdico-formatives (AMPAfest III)
- Fem servir material i recursos que representen la diversitat existent al món en què vivim (llibres, material digital, làmines, jocs...).
- Participem en la comissió de convivència i igualtat. És un espai de reflexió, debat i presa de decisions conformat pels i les alumnes delegats de secundària, famílies de les tres etapes i per mestres (on també s'inclou la figura del Departament d'Orientació i de la Direcció). Sorgeix del Consell escolar i està regulada pel Decret de Convivència, present a la web de l'escola. Les persones que conformem la comissió som voluntàries. Es tracta d'un grup de treball obert on s'incorporen nous membres al llarg del curs, sota el compromís i responsabilitat que implica l'assistència mensual a les reunions de la comissió. Els objectius principals de la comissió són:
  - i. Seguiment de les mesures al voltant de la convivència realitzades a l'escola i proposar-ne de noves.
  - ii. Seguiment dels casos "de convivència".
  - iii. Sensibilitzar i informar respecte a allò fet a la comissió i respecte a la convivència.
    - Participem de la comissió de suport a la inclusió. Aquest grup de treball parteix del DECRET de 27 juliol de 2018, del Consell, per qual es desenvolupen el principis
      - d'equitat i d'inclusió en el sistema Educatiu Valencià i de L'ORDRE 20/2019, de 30 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat en els centres docents sostinguts amb fons públics del sistema educatiu valencià. La comissió es va constituir el curs passat amb la presència de membres de l'equip directiu (coordinadores de les etapes de primària i secundària) la direcció de l'escola i membres del gabinet psicopedagògic (mestres de pedagogia terapèutica, orientador i orientadora educativa). També compta amb la presència de mestres amb un interès intrínsec en formar part d'aquesta comissió.
      - Participació en la Mesa Local per a la prevenció, detecció i actuació davant la violència de gènere a l'Ajuntament de Picanya que es va constituir el curs passat.

CAPÍTOL 4 (activitats per aula, cicle o etapa)

Allò que fem a les aules per afavorir un clima de convivència harmònic.

(Enguany, tenint en compte la situació que vivim, algunes d'aquestes accions no es podran dur a terme o es veuran afectades)

Educació Infantil

- Accions i activitats on prevalen els valors de la coeducació i del respecte envers la diversitat: contes, imatges, seqüències temporals, teatre, cançons, disfresses, làmines, titelles...
- Aportació per part de les famílies d'objectes o joguines en préstec per compartir com a material didàctic, durant el treball dels projectes a la classe.
- Realització de:
  1. Jocs on es propicie l'expressió de sentiments i emocions cap als altres.
  2. Jocs cooperatius per afavorir la interacció i potenciar l'obertura dels grups de relació.
  3. Jocs on aprenen a acceptar les normes, les regles i on vivencien la frustració com un fet natural i comencen a aprendre com gestionar-la.
  4. Dinàmiques per facilitar i millorar la convivència i la igualtat al dia a dia, tot atenent la diversitat com un fet inherent dels grups (diversitat familiar, de gènere, sexual, cultural, etc).

5. Estones d'assemblea a cada classe, entre la mestra i els alumnes, parlar del pati, de les relacions entre companys i de temes que la tutora considera rellevants per a aconseguir un bon clima a l'aula.
6. Treball de l'esforç i la valoració personal per realitzar una tasca ben feta.
7. Elaboració de normes de comportament i relació consensuades.
8. Potenciació de l'ús de normes socials i de relació.
9. Utilització del diàleg per a la resolució de conflictes.
10. Aplicació de dinàmiques de grup per fomentar les relacions i la cohesió entre xiquets i xiquetes..
11. Consideració i respecte cap a la resta com a iguals.
12. Organització d'aula amb persones encarregades de diverses tasques de classe, com a treball cooperatiu en benefici del grup.
13. Tutorització entre alumnes per tal d'afavorir els valors del respecte i la diversitat.

L'ús de contes que treballen la coeducació com ara "Artur i Clementina" o "rosa Caramel" a 4 i 5 anys, amb dinàmiques i assemblees per treballar-ho (amb vídeos com ara "Lalo, el príncep rosa", "Súper Lola" per treballar aquest aspecte amb el grup).

L'ús de contes, vídeos i altre material per treballar la cohesió grupal, la diferència i la convivència: "Elmer", "el peix irisat", el vídeo de "la lluna" o "del treball en equip", etc.

Parelles: a l'hora de fer les parelles, es demana que es facen lliurement tenint en compte el gènere xic-xica o bé es fan servir les cartes de personatges que s'emparellen i generen parelles triades a l'atzar.

Els treballs es fan de manera cooperativa, per taules o bé per parelles. Es treballa l'assignació d'un/a portaveu que represente al grup (triat/da pel propi grup de manera democràtica).

Treball del sentiment de grup: passem llista cada dia i aquells/es xiquets/es que no vénen a escola es tenen en compte, ens preguntem per què no hauran vingut i fins i tot ens posem en contacte amb ells/es per veure el motiu. En els aniversaris, cada xiquet/a fa un dibuix a l'amic o amiga i li fa un regal (material o simbòlic).

Es fomenta l'autonomia i la resolució de conflictes mitjançant el diàleg, el respecte i la comprensió mútua. Ho treballem a través de preguntes com ara: "a tu t'agrada que et facen açò?" "què pots fer?" "què li pots dir?", que promouen la capacitat de resoldre els conflictes de manera autònoma.

Les assemblees es fan cada dia després del pati per tenir espais comuns on ells/es conversen sobre què els ha agradat, què no...

Des dels tres anys, els xiquets/es fan filosofia per tractar temes diversos com ara: l'amistat, el respecte, les responsabilitats, el "saber dir no"... Es fan servir materials diversos com ara el conte de la "Marieta Pepeta".

Projecte "d'on som, d'on venim" on es treballen els orígens i les diferències individuals, familiars... (a partir de contes i altres recursos)

Educació primària

- Fomentar la participació activa de tothom.
- Donar protagonisme a aquells xiquets/xiquetes més tímids i introvertits.
- Propiciar responsabilitats a l'aula.
- Valorar les aptituds de cada infant davant la resta del companys i companyes.
- Conversar al voltant dels valors bàsics de la convivència i la igualtat.
- Realitzar assemblees d'aula.
- Establir uns representants de cada aula perquè participen en les assemblees de delegats i delegades.
- Realitzar sessions de resolució alternativa de conflictes al segon cicle de primària.
- Dur a terme sessions de gestió emocional i habilitats socials a primer cicle de primària

- Propiciar la resolució de conflictes entre els propis alumnes.
  - Coordinar les sessions de filosofia entre la tutora i el Departament d'Orientació, per tal de tractar aquells aspectes que es consideren més rellevants per al grup. Es fan servir diversos recursos com ara el llibre "el carter Joliu", *filosofia visual per a nens* o el projecte Nòria, entre d'altres.
  - Fomentar el treball cooperatiu a les aules, per grups o per parelles.
  - Afavorir la cooperació i les relacions afables entre companys i companyes.
  - Fer debats on s'interioritzen continguts, valors i coneixements.
  - Fer lectures de contes amb situacions problemàtiques on l'alumnat ha de trobar solucions.
  - Afavorir la capacitat crítica envers les pròpies accions i comportaments.
  - Elaborar normes consensuades i proposades pel propi grup, amb la finalitat que siguin útils per tal de crear un bon clima d'aula i de relacions a l'escola.
  - Treballar al voltant dels sentiments a partir de contes o altres recursos adients.
  - Treballar i jugar cooperativament per tal d'afavorir la recerca d'objectius comuns i contrarestar així la competitivitat.
  - Realitzar activitats que afavoresquen la coeducació, el respecte cap als altres i cap a la diferència.
  - Realitzar jocs i activitats on es potencia i valora a aquells alumnes que ho requereixen.
  - Fer jocs i activitats on es potencia l'autoestima i l'autonomia personal.
  - Practicar les normes d'ús social: saludar, donar les gràcies, respectar els altres,...
  - Utilitzar recursos diversos per tal d'afavorir les habilitats socials i hàbits de convivència.
  - Tractar de fomentar un clima positiu en l'aula mitjançant propostes com ara "la caixa de les paraules boniques" o "la balança de les paraules amables", on es transmeten missatges agradables entre els i les alumnes.
  - Propiciar una comunicació oberta i respectuosa amb els altres.
  - La distribució a l'aula en grups d'alumnes per millorar l'entesa i afavorir l'aprenentatge cooperatiu.
- Assemblees setmanals i converses diàries sobre la convivència al pati.
- Fer ús de metàfores: el drac, la tortugueta, l'amistat (goma elàstica, o caixeta)...
- Aprofitar moments concrets com ara l'arribada del Nadal per treballar els rols de gènere i valors com ara la diversitat, saber compartir, respectar... a partir de les joguines de Nadal.
- Expressar davant del grup de forma oberta (si així ho volen) el que em passa, què és això que em fa sentir malament, i que és allò que demane a la resta de companys, o a un/a company/a en particular.
- Normalitzar les situacions perquè siguin capaços d'empatitzar entre ells i elles i viure les coses amb major naturalitat
- Promoure la resolució alternativa de conflictes a partir de làmines que faciliten l'expressió de què ha passat, com ho han solucionat o com ho podrien haver solucionat de manera diferent a 1r i 2n i representació (fer teatre) dels conflictes ocorreguts, buscant d'altres possibles maneres de fer.
- Realitzar sessions de resolució alternativa de conflictes a 3r i 4t amb mig grup quinzenalment, dutes a terme pel DOIP.
- Fer servir ferramentes d'intervenció com ara "l'amic/amiga de pati": recurs utilitzat bé si alguna persona ho demana o bé si la mestra ho considera necessari en veure alguna situació al pati d'aïllament.

Treballar l'autoconeixement i el coneixement de l'altre/a a partir de dibuixos, làmines...

Treballar la coeducació a partir de dinàmiques del dia a dia: parelles mixtes, joc de pati.. I per mitjà de recursos específics: contes (contes de bona nit per a nenes rebels), vídeos... O dinàmiques concretes (abans de les festes de Nadal, amb el treball dels anuncis de les revistes i la televisió)"

Treballar la diversitat familiar i els orígens des de la visió de la riquesa de la diferència.

Realitzar sessions de tutoria al 2n i 3r cicle.

Realitzar sessions quinzenals de jocs cooperatius a 3r de primària coordinades pel DOIP a partir del Programa de Jocs Cooperatius de Maite Garaigordóbil (Universitat del País Basc).

Realitzar sessions quinzenals de dinàmica de grups a 5é i 6é de primària per treballar diferents aspectes del funcionament grupal i la relació amb els altres.

Fer una tria i de dues persones delegades (un xic i una xica) per formar part de l'assemblea de delegats/des de primària (on es treballen temes que preocupen com ara la convivència a diversos espais de l'escola, la igualtat, la sostenibilitat...)

Aquests serien alguns eixos i activitats per etapes que fem:

- **Sobre habilitats socials, filosofia, educació afectiva i altres.** Es fan sessions setmanals per tal d'afavorir la capacitat de raonament, de relacionar fets, d'analitzar situacions. La metodologia emprada implica l'argumentació de les opinions i afirmacions personals, el respecte al torn de paraula, escoltar els altres, el respecte a opinions diferents a la nostra, saber-nos posar al lloc de l'altra persona, treure conclusions..., és a dir, tot allò que ens fa créixer.

- **Al tercer cicle de primària** es tracta el tema de la violència des de vessants diferents: la violència al món de l'esport, a l'entorn familiar, de gènere, a l'aula, el bullying. Aquesta tasca es realitza amb el suport de diferents materials com ara: articles de premsa, debats sobre algun d'aquests punts, pel·lícules... Tallers i conferències realitzades per persones de cultures i ètnies diferents o amb experiències importants a comunicar.

- **Educació secundària**

Criteris bàsics a tenir en compte per afavorir un clima de convivència harmònic.

- **Disponibilitat horària per atendre l'alumnat.** Atenció rigorosa, però amb afecte. Els i les alumnes perceben *clarament* la nostra receptivitat. Hem de ser-hi, disposats a dedicar temps per escoltar-los, contar coses que per a ells/elles són de molta importància. Escoltar sense jutjar, sense recriminar, sense sermonejar.

- **Actuació com a punt de referència.** Després d'escoltar, assertivament, i si és el cas, argumentar quin és el nostre punt de vista o la nostra anàlisi de situació. En absolut ser asèptics o passar de puntetes. Quan s'espera de nosaltres un judici o valoració, és el millor i potser l'únic moment per emetre'l.

- **Crítica de les males accions**, no de les persones. Deixar clar a l'alumne, en tot moment, que ell/ella sap fer-ho millor, que pot fer-ho millor, i no sols que *ha de* fer-ho millor.

- **Proactivitat:** tendència a fer. Demostrar amb *fets* allò que pregonem. Si diem "t'ajudaré", s'ha d'ajudar; si demanem compromís, ens hem de comprometre. Es comprova que els alumnes més negatius, menys interessats, quan senten que poden contribuir d'alguna forma, es bolquen.

- **Optimisme.** Entés com una forma peculiar de realisme, en la qual destriem els elements negatius que ens farien tenir mals vaticinis, dels positius, per a després orientar els esforços cap a la part positiva. Què té de bo una feina que ens ve tan costera amunt? La dinàmica de la

queixa, el bufit angoixat, les deixadeses no són benvingudes. L'alumne ha de sentir que sempre és possible un *progrés* en allò que fa.

Fruit del debat i atenent els factors socials, generacionals, propis de l'edat, acordem que, amb independència de l'acció comesa [que no siga de la d) a la i)], nosaltres mirarem d'aplicar el mateix protocol en primera instància. Si hi ha dubte, perquè l'alumne/a fa plantejar-nos-el, ho debatrem a l'etapa, abans d'aplicar el segon protocol.

Proposem les següents accions preventives i afavoridores de la convivència i la igualtat en secundària:

a) Actuació d'èxit escolar, model dialògic de prevenció de conflictes.

-converses alumna-mestra/tutora, entre alumnes-mestres/tutores, grup-mestres/tutores

-assemblees de classe

-Consell de Delegats

- La tutoria [EI PAT]: temps per realitzar activitats diverses sobre les relacions grupals, la reflexió personal.

-La mediació. Equip de mediació: Caldrà valorar si amb les circumstàncies actuals es podrà reactivar l'equip de mediació a secundària. En qualsevol cas, considerem que cal tenir-lo present .

-Ordenació d'espais de joc i distribució de torns per a ús de les pistes de joc.

-Normes de convivència discutides i "aprovades" pel conjunt de la Secundària.

b) Accions de diagnòstic que faciliten la detecció de casos de violència greu i, per tant, ajuden a prevenir casos d'assetjament, de discriminació o d'exclusió per raons familiars, de sexe, gènere; orientació sexual; religió o qualsevol altre motiu, així com a crear estructures senzilles que faciliten a l'alumnat fer visibles aquestes situacions i denunciar-les.

c) Accions que fomenten la participació de l'alumnat mitjançant estratègies basades en l'ajuda entre iguals.

-Treballs en grup. Grups diversos, on es varien els integrants del grup per tal que vagen coneixent-se millor i s'acostumen a diverses maneres de treballar.

-activitats interetapa

-activitats interclasse

-plans d'ajut entre iguals

d) Activitats que faciliten la participació de tota la comunitat educativa en accions de prevenció i promoció de la convivència del centre, així com en l'elaboració de les normes de convivència del centre i de l'aula.

-tallers de migdia i activitats extraescolars

-eixides i viatges

e) Accions per a donar a conèixer el pla de convivència i igualtat i el reglament de règim interior a tota la comunitat educativa.

-Treball des del Consell de Delegats del pla de convivència i igualtat i el RRI, per tal de donar-lo a conèixer en l'espai de la tutoria a la resta dels companys.

f) Accions que fomenten el respecte a la diversitat i la igualtat entre hòmens i dones, tot respectant la diversitat (familiar, de gènere, sexual...) i formació sobre LGTBIQ.

-pla de COEDASEX en els cursos de secundària

-tallers sobre bons tractes

-participació en les activitats organitzades per l'Ajuntament de Picanya al voltant del dia Contra la Violència de Gènere i els Dies de les Dones i en altres activitats proposades pel municipi.

-treball interdisciplinari per fer visibles les dones en els diferents àmbits de la vida i la producció científica i cultural...

-treball des de l'àrea de llengua al voltant de la lletra de les cançons que escolta l'adolescent.

g) Accions i mesures generals i específiques d'atenció a la diversitat que generen i fomenten el desenvolupament d'actituds inclusives en el centre i ajuden a crear un clima de respecte entre els membres de la comunitat educativa, per a la qual cosa es proposaran activitats adreçades a educar en la solidaritat i en el suport social a les víctimes, així com a tindre tolerància zero enfront de la violència, des de les edats més primerenques.

h) Accions que contribuïsquen, des de les diferents àrees i matèries del currículum, a la millora de la convivència mitjançant l'adquisició de les competències bàsiques, particularment de la competència social i cívica, del sentit de la iniciativa, de l'esperit emprenedor i de la competència digital, treballant conjuntament en el bon ús de les tecnologies de la informació i la comunicació i de la identitat digital, i dotant la comunitat educativa d'estratègies per a assegurar la intimitat pública i privada.

-xerrades formatives amb especialistes o des de la tutoria sobre l'ús de les xarxes socials i els efectes corresponents

i) Activitats d'acollida per a l'alumnat nouvingut que es matricula en el centre per primera vegada i per a les seues famílies.

-pla d'acollida del primer dia de classe

j) Activitats per a sensibilitzar tota la comunitat educativa davant dels casos de violència escolar greu, amb la finalitat de facilitar la prevenció, la detecció i l'eliminació d'estes manifestacions.

k) Activitats adreçades a prevenir i resoldre conflictes en contextos interculturals o d'altra índole.

Jornades de "valors i coneixements

Tallers externs per tractar temes d'actualitat: TIC, gènere, cançons no sexistes, ...

Filosofia

Educació sexual: des del PAT, realitzen 8 sessions per desenvolupar el programa COEDASEX (Coeducació, educació afectiva i sexual).

Tutories: des del PAT (pla d'acció tutorial) de cada curs hi ha un bloc d'activitats per treballar la convivència (assertivitat, resolució de conflictes...) ajustades en funció del grup i l'edat.

Treball sobre l'Agenda 2030 i els ODS des de les tutories i les àrees.

Participació dels delegats/des en les reunions de delegats/des de secundària

Participació dels delegats/des en les reunions de la comissió de convivència i igualtat

Participació dels delegats/des en l'elaboració del Reglament de Règim Intern

Intervenció coordinada per la coordinadora de l'etapa i l'orientador consistent en dues dinàmiques de grup al voltant del respecte i la convivència als grups de 2n, 3r i 4t.

Col·laboracions i participació en accions dutes a terme per part de l'Ajuntament en matèria d'igualtat.

Participació en la Mesa Local per a la prevenció, detecció i actuació davant la violència de gènere a l'Ajuntament de Picanya que es va constituir el curs passat.

MÉS ACCIONS PER PREVENIR LA VIOLÈNCIA ESCOLAR

- L'assemblea de classe: espai de discussió i de debat dels problemes col·lectius del grup-classe.
- La tutoria [El PAT]: temps per realitzar activitats diverses sobre les relacions grupals, la reflexió personal.
- Eixides i viatges. Àmbits per a trobar-se en situacions diverses de relació (al marge de la intencionalitat didàctica de la visita).
- Treballs en grup. Grups diversos, on es varien els integrants del grup per tal que vagen coneixent-se millor i s'acostumen a diverses maneres de treballar.
- Tallers. Temps on l'alumnat de diversos nivells i classes comparteixen jocs i interrelacionen.
- Consell de delegats i delegades. Òrgan de participació de l'alumnat en la vida escolar. Els delegats de cada classe junt amb els representants de l'alumnat al Consell Escolar debaten temes i fan propostes que afecten l'ESO.
- Participació dels delegats i delegades de secundària en la comissió de convivència i igualtat.
- Projecte Valors i Coneixements.
- La mediació com a eina de resolució de conflictes. Consolidació de l'equip.
- Ordenació d'espais de joc i distribució de torns per a ús de les pistes de joc.
- Normes de convivència discutides i "aprovades" pel conjunt de la Secundària.

CAPÍTOL 5 (programa i activitats del Gabinet psicopedagògic–Departament d'orientació)

Al Gabinet considerem que aquelles qüestions fonamentals per a generar climes de convivència positius com són el respecte, la participació, el diàleg, el reconeixement de les emocions, l'interès per l'altre... són la base sobre la qual es sustenten totes aquelles activitats que fem habitualment: les sessions de suport individuals o en grups reduïts, les entrevistes amb les famílies, les dinàmiques de grup, l'orientació personal i professional,... Realitzem diferents activitats específiques dissenyades i programades per contribuir a generar aquest clima.

(Les actuacions recollides al pla poden haver patit variacions degut a la situació actual que vivim)

- A Infantil, fem jocs cooperatius per treballar la cohesió grupal i millorar les relacions entre alumnes.
- A 1r i 2n de primària fem sessions per treballar les habilitats socials, la diversitat (de gènere, sexual, familiar...) la cohesió de grup i la gestió emocional, establint una programació elaborada en funció de les necessitats de cada grup
- A 3r de primària, l'Orientadora Educativa duu a terme un projecte basat en la resolució alternativa de conflictes, fent servir temàtiques diverses segons la idiosincràsia del grup.
- A 2n i 3r de primària la tutora i l'Orientadora Educativa programen conjuntament les sessions de filosofia donant resposta a les necessitats observades en el grup.
- A 3r de primària apliquem el Programa de Jocs Cooperatius dissenyat per Maite Garaigordóbil (UPB)
- A 3r i 4t de primària fem sessions sobre resolució positiva de conflictes i mediació.
- A 4t de primària i junt al tutor coordinem i participem de la realització de l'assemblea de classe i les sessions per treballar les habilitats socials.

- A 5é i 6é fem un treball regular de dinàmica de grups.
  - A l'ESO i junt amb els tutors i tutores, coordinem i participem de la realització d'activitats en el marc de l'acció tutorial que incideixen en aspectes importants de la convivència. A més ens coordinem en el seguiment d'alumnes amb dificultats en aspectes no només d'aprenentatge sinó també personals i de relació.
  - Realitzem xarrades adreçades a parels de diferents nivells.
  - Les diferents activitats d'intervenció en grup tenen per finalitat estimular el desenvolupament de diversos factors cognitius i socioemocionals. Amb l'objectiu global de generar un espai on l'adult ocupa el rol de facilitador, es pretén estimular la comunicació, la confiança i el desenvolupament de la creativitat al si del grup a partir de la idea d'acceptar-se, cooperar i compartir.
  - Participació del G.O en la comissió de convivència i igualtat.
  - Enguany la tasca del gabinet en infantil i primer cicle de primària anirà dirigida fonamentalment a les famílies que ho demanen directament o bé a través de la derivació del tutor o la tutora. S'oferirà unes hores d'atenció a aquestes per mitjà d'entrevistes telemàtiques així com sessions puntuals i justificades amb alumnes concrets per tal de dur a terme una valoració sociopsicopedagògica en cas que siga necessari.
- Per fer seguiment dels xiquets i les xiquetes, es duran a terme reunions de coordinació amb les tutores i entre els membres del gabinet psicopedagògic per posar en comú aspectes observats i determinar actuacions o plans a seguir.

A l'etapa de secundària... ..

Es proposen els següents objectius específics:

Aspectes socialitzadors

1. Fomentar el coneixement del grup amb l'increment de la interacció multidireccional, amistosa, positiva i constructiva i la participació grupal.
2. Potenciar les habilitats de comunicació verbal i no verbal: exposar, escoltar activament, dialogar, negociar, prendre decisions per consens,...
3. Fomentar les conductes facilitadores de socialització (conductes d'ajuda, de cooperació, assertives,...) i disminuir les conductes que en són perturbadores (excessivament egocèntriques, agressives, passives,...).
4. Fomentar la capacitat d'autoregulació del grup en la resolució constructiva dels conflictes.
5. Fomentar la visió positiva de la diversitat, entenent-la com una característica enriquidora i pròpia dels grup

Aspectes emocionals

1. Identificar diverses emocions, pròpies i de la resta.
2. Reconèixer i expressar les pròpies emocions.
3. Desenvolupar sentiments de pertinença, cohesió, acceptació i suport dins el grup.
4. Afavorir l'expressió de les emocions a través de la dramatització, el dibuix, activitats amb moviment,...
5. Facilitar la comprensió de diverses causes que generen emocions.
6. Ajudar a afrontar les emocions que ens generen un malestar.
7. Desenvolupar l'empatia davant els estats emocionals dels altres.
8. Afavorir la millora de l'autoconcepte.
9. Treballar la gestió de la frustració

Aspectes intel·lectuals

1. Fomentar la creativitat verbal, gràfica, constructiva i dramàtica.
2. Fomentar el pensament associatiu.
3. Fomentar la memòria.

4. Fomentar l'atenció.
5. Desenvolupar la capacitat de simbolització.

CAPÍTOL 6 (el que diu la normativa)

L'Escola Gavina disposa de diversos documents per a regular la convivència i la igualtat.

0. Aquest Pla de Convivència i Igualtat, que emmarcarà tots els altres documents pel que fa a la convivència.

1. El Projecte Educatiu. PEC
2. El Reglament de Règim Intern (RRI) d'elaboració pròpia regula principis bàsics i normes generals de convivència.
3. Pla de menjador
4. Pla d'autobús
5. El Pla de Mediació
6. La Llei: el *DECRET 39/2008, de 4 d'abril, del Consell, sobre la convivència en els centres docents no universitaris sostinguts amb fons públics i sobre els drets i deures de l'alumnat, pares, mares, tutors o tutores, professorat i personal d'administració i serveis.*
- 7- L'ordre 20/2019 d'Inclusió

CAPÍTOL 7 (dins la normativa oficial, extracte sobre conductes que atempten contra la convivència)

El Decret de Convivència de 2008, al llarg del Títol III, estableix una clara diferenciació entre les conductes contràries a les normes de convivència del centre educatiu i mesures correctores (capítol II), i les conductes greument perjudicials per a la convivència en el centre (capítol III). Pel que fa a les conductes incloses en el capítol II, el Decret estableix algunes idees importants que volem recollir:

- a) Hi ha una gradació a l'hora de valorar i pensar en la sanció de la conducta (article 30).
- b) No és preceptiu l'expedient disciplinari.
- c) Els articles 35 (faltas, incompliment), 36 (mesures), 37 (comunicació) i 38 (competència i responsabilitat en l'aplicació de les mesures) són importants a l'hora d'elaborar de dur endavant el nostre protocol. Aquest, davant d'una acció o conducta que altera la convivència a l'escola, prendrà com a referència allò que diuen els dos documents esmentats i el següent criteri, establert a partir de les conductes a què fa referència el Decret 39/2008 de 4 d'abril:

A. En cas que es tracte de conductes incloses en l'article 35 -que requereixen de mesures pedagògiques -, el professorat amb qui es va produir la situació conflictiva, en primer lloc, i el/a tutor/a, en segon, seran els responsables de tractar i resoldre la situació conflictiva, i aplicar-hi les mesures corresponents.

Es consideren conductes contràries a les normes de convivència del centre educatiu, les següents:

- Les faltas de puntualitat injustificades.
- Les faltas d'assistència injustificades.
- Els actes que alteren el normal desenvolupament de les activitats del centre educatiu, especialment els que alteren el normal desenvolupament de les classes.
- Els actes d'indisciplina.
- Els actes d'incorrecció o desconsideració, injúries i ofenses contra els membres de l'escola
- El furt o el deteriorament intencionat d'immobles, materials, documentació o recursos del centre.
- El furt o el deteriorament intencionat dels béns o materials dels membres de l'escola.
- Les accions que puguen ser perjudicials per a la integritat i la salut dels membres de l'escola.

- La negativa sistemàtica a portar el material necessari per al desenvolupament del procés d'ensenyança-aprenentatge.
- La negativa a traslladar la informació facilitada als pares, mares, tutors o tutores per part del centre i viceversa.
- L'alteració o manipulació de la documentació facilitada als pares, mares, tutors o tutores per part del centre.
- La suplantació de la personalitat de membres de l'escola.
- La utilització inadequada de les tecnologies de la informació i comunicació durant les activitats que es realitzen en el centre educatiu.
- L'ús de telèfons mòbils, aparells de so i altres aparells electrònics aliens al procés d'ensenyança-aprenentatge durant les activitats que es realitzen en el centre educatiu. Hem redactat, aprovat al claustre de secundària i presentant a l'equip directiu i el Consell Escolar, un compromís que han de signar les famílies sobre l'ús del mòbil a l'escola.
- Els actes que dificulten o impedisquen el dret i el deure a l'estudi dels alumnes.
- La incitació o estímul a cometre una falta contrària a les normes de convivència.
- La negativa al compliment de les mesures correctores adoptades davant de conductes contràries a les normes de convivència.
- L'ús inadequat de les infraestructures i béns o equips materials del centre.

B. En cas que es tracte de conductes incloses en l'article 42 -que requereixen de mesures disciplinàries-, l'etapa -en primer lloc-, la coordinació -en segon lloc- i la direcció -en tercer lloc- seran els responsables de tractar i resoldre el conflicte, i d'aplicar-hi les sancions corresponents. -tot i que això no exclou que el/a professor/a amb qui s'ha produït el conflicte, o el/a tutor/a, puguin tractar-lo i aplicar-hi les mesures que consideren.

Es consideren conductes greument perjudicials per a la convivència en el centre les següents:

- Els actes greus d'indisciplina i les injúries o ofenses contra membres de la comunitat educativa que sobrepassen la incorrecció o la desconsideració previstes en l'article 35 del present decret.
- L'agressió física o moral, les amenaces i coaccions i la discriminació greu a qualsevol membre de la comunitat educativa, així com la falta de respecte greu a la integritat i dignitat personal.
- Les vexacions i humiliacions a qualsevol membre de la comunitat escolar, particularment si tenen un component sexista o xenòfob, així com les que es realitzen contra els alumnes més vulnerables per les seues característiques personals, socials o educatives.
- L'assetjament.
- La suplantació de personalitat en actes de la vida docent.
- La falsificació, el deteriorament o la sostracció de documentació acadèmica.
- Els danys greus causats en els locals, materials o documents del centre o en els béns dels membres de la comunitat educativa.
- Els actes injustificats que pertorben greument el normal desenvolupament de les activitats del centre.
- Les actuacions que puguin perjudicar o perjudiquen greument la salut i la integritat personal dels membres de la comunitat educativa.
- La introducció en el centre d'objectes perillosos o substàncies perjudicials per a la salut i la integritat personal dels membres de la comunitat educativa.
- Les conductes tipificades com a contràries a les normes de convivència del centre educatiu si concorren circumstàncies de col·lectivitat o publicitat intencionada per qualsevol mitjà.
- La incitació o l'estímul a cometre una falta que afecte greument la convivència en el centre.
- La negativa reiterada al compliment de les mesures educatives correctores adoptades davant de conductes contràries a les normes de convivència.
- La negativa al compliment de les mesures disciplinàries adoptades davant de les faltes que afecten greument la convivència en el centre.
- L'accés indegut o sense autorització a fitxers i servidors del centre.

- Actes atemptatoris respecte al projecte educatiu, així com al caràcter propi del centre.

CAPÍTOL 8 REGULACIÓ DE LA CONVIVÈNCIA (protocol de mesures)

Per les faltes enumerades podran imposar-se les SANCIONS que s'indiquen a continuació. Totes les mesures correctores hauran de ser comunicades formalment als pares, mares, tutors o tutores dels alumnes (l'esmentada comunicació serà coordinada per Direcció d'estudis).

Per les conductes contràries a les normes de convivència del centre:

- a) Amonestació verbal per part del professor.
- b) Amonestació escrita per part del professor corresponent. Es realitzarà per quadruplicat, amb exemplars per a l'alumne/a i els seus pares, el tutor/a, Direcció d'Estudis i el propi professor que amonesta.
- c) Quan es tracte de faltes comeses en altres dependències fora de l'aula l'amonestació podrà ser imposada per qualsevol professor/a, personal del PAS.
- d) Retirada per part del professor que es troba amb ells realitzant la activitat docent els telèfons mòbils, aparells de so o altres aparells electrònics, utilitzats de forma reiterada durant les activitats que es realitzen al centre educatiu. Es retiraran apagats i seran tornats als pares, mares, tutors o tutores legals en presència de l'alumne/a.
- e) Privació de temps d'esbarjo per un període màxim de cinc dies lectius.
- f) Realització de tasques educadores per l'alumne o l'alumna en horari no lectiu. La realització d'aquestes tasques no es podrà prolongar per un període superior a cinc dies lectius.
- g) Suspensió del dret a participar en les activitats extraescolars o complementàries que tinga programades el centre durant els quinze dies següents a la imposició de la mesura sancionadora.
- h) Comunicació per part del tutor del grup, a la família de l'alumnat implicat.
- i) Amonestació per part del Cap d'Estudis.

Per les conductes greument perjudicials per a la convivència del centre:

- a) Pèrdua del dret d'assistència al centre per un període de fins a cinc dies a determinades classes. L'alumne/a romandrà al centre educatiu efectuant els treballs acadèmics que li siguin encomanats per part del professorat que li imparteix docència. La Direcció d'Estudis organitzarà l'atenció a aquest alumnat.
- b) Pèrdua del dret d'assistència al centre per un període de fins a set dies.
- c) Advertència escrita per part de la Direcció d'Estudis que constarà en l'expedient de l'alumne.
- d) Realització de tasques educadores per a l'alumne o l'alumna, en horari no lectiu, per un període entre cinc a quinze dies lectius.
- e) Suspensió del dret a participar en les activitats extraescolars o complementàries que tinga programades el centre durant els trenta dies següents a la imposició de la mesura disciplinària.
- f) Pèrdua del dret d'assistència, per un període entre sis i quinze dies lectius, a determinades classes. L'alumne/a romandrà en el centre educatiu efectuant els treballs acadèmics que li siguin encomanats per part del professorat que li imparteix docència. La Direcció d'Estudis organitzarà l'atenció a aquest alumnat.
- g) Suspensió del dret d'assistència al centre educatiu durant un període comprès entre sis i trenta dies lectius. Per a evitar la interrupció en el seu procés formatiu, durant el temps que dure la suspensió, l'alumne/a haurà de realitzar els treballs acadèmics que determine el professorat que li imparteix docència.
- h) Pèrdua del dret a avaluació contínua per al curs.
- i) Canvi de centre educatiu. En el cas d'aplicar aquesta mesura disciplinària a l'alumnat que es trobe en edat d'escolaritat obligatòria l'administració Educativa li proporcionarà una plaça escolar en un altre centre.

Les faltes tipificades com molt greus [de la d) a la i)] en el present Reglament Intern només podran ser objecte de mesura disciplinària amb la prèvia instrucció.

Del corresponent expedient disciplinari pertoca al director o directora del centre incoar, per iniciativa pròpia o a proposta de qualsevol membre de la comunitat escolar, els referits expedients a l'alumnat.

El director/a del centre podrà decidir, com a mesura provisional, la suspensió d'assistir al centre a l'alumne/a. Aquest període no podrà ser superior a cinc dies lectius.

Una vegada obert expedient a un alumne per faltes greus o molt greus, el director del centre podrà adoptar les mesures provisionals que estime necessàries, com ara la suspensió temporal d'assistència a determinades classes o al centre, canvi de grup ...

Amb l'objecte d'aconseguir major rapidesa en la resolució de l'expedient i així una major efectivitat en la correcció de les conductes inadequades, el Consell Escolar compta amb la Comissió de Convivència amb potestat per a exercir les dites funcions. Cal atendre els protocols establerts per actuar en cas de discriminació de gènere i/o gènere o orientació sexual.

Totes les decisions que prenga la dita Comissió, així com les mesures preventives de direcció hauran de ser informades i ratificades pel Consell Escolar en ple en les seues reunions periòdiques ordinàries.

En els casos de privació del dret d'assistència al centre, l'alumne tindrà dret a assistir als exàmens. Quan el període siga superior a dos dies, els professors li encomanaran de forma obligada tasques per a realitzar a casa.

En casos extrems d'especial gravetat en què la permanència d'un alumne/a a l'aula impedeix el normal exercici de l'activitat docent i el dret dels seus companys a rebre un ensenyament adequat, l'esmentat alumne podrà ser expulsat de classe. En aquests casos l'alumne es presentarà el professor de guàrdia, sempre amb el corresponent comunicat d'amonestació escrita del professor que l'ha enviat i tasca per a realitzar durant aqueixa hora, i romandrà al lloc que aquest li indique.

El fet de no presentar-se al professor de guàrdia, o davant la seua absència al directiu de guàrdia, serà constitutiu de falta greu.

CAPÍTOL 9 (la mediació i el conflicte)

El conflicte és un procés consubstancial de la naturalesa humana i no és necessàriament negatiu, sinó que en ocasions forma part de l'evolució del pensament en aclarir interessos, valors i aspiracions. La resolució d'un conflicte pot tenir conseqüències positives.

Un conflicte és una situació en què dues o més persones entren en oposició o en desacord, perquè les seues posicions, interessos, necessitats, desitjos o valors són incompatibles o així són percebuts. En aquestes situacions les emocions i els sentiments són molt importants. Dependrà de com es tracte i es resolga el conflicte perquè la relació entre els afectats isca enfortida o deteriorada.

En aquest sentit, la mediació és una bona manera de tractar molts dels conflictes que apareixen en un centre escolar.

La mediació consisteix en un procés voluntari, flexible i participatiu de resolució pacífica de conflictes en el què dues parts inicialment enfrontades recorren voluntàriament a una tercera persona imparcial i neutral, el mediador o mediadora, per arribar a un acord satisfactori. Aquest mètode promou la recerca de solucions per satisfer les necessitats de les parts, a través d'un procés dinàmic i actiu, en el qual les parts arriben a una solució per elles mateixes, amb la facilitació de la persona mediadora.

1 Principis de la mediació

El poder l'exerceixen les pròpies parts

Els participants són qui controlen el procés i les decisions. Han d'estar d'acord en cooperar amb el/la mediador/a per resoldre la disputa.

Neutralitat del/la mediador/a

El mediador/a ha de prendre part a favor de tots i treballar perquè el procés siga equitatiu.

Confidencialitat

Els participants mantenen la privacitat més absoluta i tenen la garantia de que allò que es diu en un procés de mediació no es pot utilitzar en contra d'ells.

Voluntarietat

La mediació no pot imposar-se. Es requereix un acord lliure i explícit dels participants. Ara mateix, en cada mediació fem intervenir dos mediadors/res (co-mediació)

Imparcialitat del/la mediador/a

Respecte

En tot moment, ha de regir el principi de respecte entre les parts i per part de la persona mediadora cap a aquestes, de manera que no es produïsqen judicis de valors o prejudicis.

2 El perquè del Pla de mediació

Millora del clima escolar, facilitant al centre un ambient més relaxat i productiu.

Augmenta la capacitat de resolució de conflictes de forma no violenta.

Disminueix el nombre de conflictes i conductes violentes, vandàliques i disruptives i, per tant, el temps dedicat a resoldre-les.

Es redueix el nombre de sancions, expulsions i expedients disciplinaris.

S'incrementa el temps dedicat a la docència, ja que no cal insistir contínuament en la disciplina.

S'adquireixen habilitats pràctiques per a la conducció de la classe.

Contribueix a millorar les relacions interpersonals i desenvolupar actituds d'interès i respecte per l'altre.

Augmenta el desenvolupament d'actituds cooperatives en el tractament dels conflictes.

Ajuda a reconèixer i valorar els sentiments, interessos, necessitats i valors propis i dels altres.

3 Mediació formal i informal

La mediació formal requereix certes condicions i fases estructurades. Ara bé, a la pràctica diària, és la mediació informal la que més s'empra. Una mediació basada en tècniques pròpies de la comunicació eficaç: escolta activa, missatges en primera persona, ajuda a la reformulació i ajuda a la recerca de solucions. En aquests casos, el mediador/a pot ser qualsevol persona que actue de manera intuïtiva i espontània en qualsevol situació de conflicte.

4 No s'aplicarà la mediació quan:

Malgrat l'eficàcia demostrada de la mediació com a mètode de resolució de conflictes, no tots es poden resoldre d'aquesta manera. D'aquesta manera no s'aplicarà la mediació quan:

- No hi ha voluntat d'alguna de les parts.
- Si hi ha molt desequilibri de poder.
- Cal presentar denúncia del que ocorre.
- Hi ha violació dels drets humans.
- Hi ha violació de la llei.
- Es toquen temes legals complexos.

En el procés de mediació cal tenir present les **fases següents**:

1 Definició del conflicte.

2 En una primera entrevista el mediador/a parla amb els implicats per separat (caucus), i els proposa l'acceptació de la mediació.

3 Versions del conflicte. Les persones implicades es reuneixen amb el mediador i s'expliquen uns als altres el que ha passat, com s'han sentit...

4 Proposta de solucions: les persones, facilitades pel mediador/a, cerquen possibles solucions al conflicte.

5 Solució: Les persones en conflicte, conduïdes pel mediador/a, acorden com resoldre la situació.

6 Avaluació. El mediador/a fa un seguiment al llarg del procés i una avaluació final per comprovar si les mesures i els acords han funcionat.

CAPÍTOL 10 (RRI secundària)

La convivència. Preàmbul

L'Escola Gavina és una institució educativa. Com a tal, el seu objectiu prioritari és el de propiciar el procés d'ensenyament/aprenentatge en un clima adequat de convivència. Aquesta és una de les principals idees rectores en tota l'activitat que dona vida al centre. Com que l'esmentat procés posa en contacte persones amb diversitat de criteris, interessos, edats i subjectes a prerrogatives legals també distintes, és oportú dotar-se d'instruments adequats per tal d'harmonitzar la convivència.

Ha d'entendre's ben clarament que, amb caràcter general, els drets del grup primen sobre els dels individus, a l'hora de dissenyar les normes reguladores de la convivència al nostre centre. Així doncs, és clara la necessitat d'unes normes amb caràcter general, enteses i respectades per tothom, les quals possibiliten la fluïdesa en les relacions entre persones, grups i estaments implicats.

Principis que han d'inspirar aquest document

En cada capítol s'articulen les principals *normes, consells i orientacions*, que han de ser afavoridores, i mai no un obstacle, per a la bona relació entre tots els membres de la comunitat escolar.

Les normes, lluny de ser arbitràries, s'inspiren en principis rectors cabals, prudents, avalats per l'experiència i fàcilment comprensibles.

Aquests principis no són excloents i, de fet, s'entrellacen els uns amb els altres, de forma que qualsevol norma els pot incloure tots plegats.

- **La seguretat:** és un important principi, el qual inclou el respecte per les normes d'higiene i de salut, la precaució front als accidents, la cura i la vigilància dels objectes i béns personals i, com no, la protecció de la pròpia integritat física.
- **El respecte:** tant a les persones (professorat, alumnat...), com als horaris, les normes i els propis espais físics. És essencial per a l'aconseguint d'un ambient favorable als aprenentatges.
- **El tractament dels conflictes:** atés que la relació entre col·lectius humans mai no està exempta de situacions conflictives, se n'ha de vigilar l'evolució, tot procurant d'abordar-les adequadament.
- **L'operativitat:** entesa com la millor disposició de les persones per realitzar les activitats previstes. Això implica interioritzar les normes, acomplir horaris, etc.
- **La responsabilitat:** és en l'esperit d'aquest articulat. Es tracta que tothom assoleixi un grau de compromís que el faci interioritzar, acomplir i fer acomplir aquestes normes. D'aquesta forma, tots i cadascun dels membres de la comunitat educativa esdevenen dipositaris de la confiança i de la responsabilitat que se'ls atorga.
- **La utilitat:** les normes han de ser útils per als propòsits per als quals han estat creades. Sense aquesta finalitat, mancarien de coherència i no tindrien raó de ser.

Mesures aplicables en cas d'incompliment d'aquest reglament

Les mesures que s'hi aplicaran en aquest cas, són les recollides al Decret 39/2008 de 4 d'abril del Consell sobre la convivència en els centres docents no universitaris sostinguts amb fons públics i sobre els drets i els deures de l'alumnat, pares, mares, tutors o tutores, professorat i personal d'administració i serveis.

Orientacions, consells i normes generals

Entrades i eixides del centre

- L'entrada al centre es regularà segons els horaris expressats en la següent taula.
- L'entrada al centre es produirà, com a molt prompte, cinc minuts abans del començament de les classes.
- L'horari general d'ESO per al període d'octubre a maig, és ANNEX horaris

- Per absentar-se del centre l'alumnat necessitarà autorització del tutor o del coordinador/a, tant en horari lectiu, com en l'esplai. Els pares/mares n'hauran de tenir coneixement informat.
- En cas que l'absència es conega amb antelació per part de l'alumne/alumna, haurà de presentar al tutor/a o a la coordinació un justificant dels pares o del metge en el seu cas.

Assistència a classe/permanència en l'aula

L'assistència a classe és obligatòria.

- La màxima puntualitat del professorat i de l'alumnat és absolutament necessària, tant per a iniciar com per a finalitzar les classes, moment que està determinat pel so del timbre.
- El temps entre classes serveix per a realitzar el canvi d'activitats i no justifica els retards.
- Les eixides justificades (anar al lavabo o fer alguna consulta al professorat...) no són excusa per arribar tard: l'alumnat haurà de demanar permís i donar l'explicació oportuna, i en el seu cas el professorat també n'haurà d'avisar prèviament.
- Els retards (arribar més de cinc minuts després de començada l'activitat) no són, per si sols, motiu d'expulsió. L'alumne/a entrarà a la classe i el professor/a en prendrà nota. En cas de reincidència, per tres o més vegades, es redactarà un informe d'incidències per al tutor/a.
- Les absències de l'alumnat s'anotaran en el full de faltes, el qual s'entregarà al tutor/a.
- L'alumnat presentarà el justificant mèdic o familiar de les seues absències el primer dia que s'incorpore a classe. En primer lloc el mostrarà al professorat de les classes a les quals haja faltat i posteriorment l'entregarà al tutor/tutora.
- Mensualment, els tutors/tutores comprovaran les faltes i les justificacions, i faran arribar aquesta informació a la coordinació; arribats a aquest punt, es decidirà si cal prendre alguna mesura correctora.
- Si el comportament d'un/a alumne/ impossibilita el funcionament d'una classe o es produeix un conflicte, el professorat de guàrdia se'n farà càrrec i haurà d'eixir de la classe amb treball.
- El professorat informará de les seues absències a la coordinació.

Guàrdies de classe

Les guàrdies de classe seran cobertes pel professorat des de l'inici d'una classe fins al començament de la següent.

- Durant la guàrdia s'assegurarà que no hi ha alumnat pels corredors ni pel pati.
- En el cas que es retarde el/a professor/a d'una assignatura, en transcórrer 10 minuts de l'hora de començament de classe, el delegat/delegada ho notificarà al professor de guàrdia, que romandrà a l'espera en l'aula junt amb l'alumnat.
- En cas que falte professorat, el/a professor/a de guàrdia anirà a la classe.

Temps de pati

Si l'oratge no ho impedeix, l'alumnat haurà d'eixir al pati del migdia i les aules del primer cicle romandran tancades. Cal recordar a l'alumnat que aquesta mesura és fonamentalment per evitar desperfectes i robatoris.

- L'alumnat que necessite treballar a l'hora del pati podrà anar a la biblioteca, on haurà de respectar la normativa específica d'aquest espai.

Tabac i substàncies il·legals

Ningú no pot fumar dins el recinte escolar.

- La Llei prohibeix la introducció i/o consum de determinades substàncies en els recintes escolars. No és permés, sota cap circumstància, ser-ne posseïdor o portador de les esmentades substàncies.

Telèfons mòbils

El claustre de secundària va elaborar i aprovar el curs passat un document sobre l'ús del mòbil a l'escola, que pren com a marc el Pla de Convivència i Igualtat, i la normativa que en regula l'ús, els drets i els deures, així com les accions a prendre en cas de fer-ne un ús irresponsable. L'objectiu d'aquest protocol és que famílies, alumnes i docents siguin coneixedores d'allò que fem a l'escola. Compta amb el vistiplau de l'equip directiu i el Consell Escolar. En aquest curs i amb l'experiència de cursos anteriors, cal valorar si convé introduir alguna millora.

Activitats extraescolars

(Aquestes activitats poden sofrir alguna variació degut a la situació actual)

El nostre centre organitza activitats extraescolars que atenen el nostre alumnat amb l'objectiu d'afavorir la conciliació de la vida laboral i familiar. Es tracta de tallers, cursos, serveis d'atenció amb contingut pedagògic, acurats i que programem d'acord amb el nostre projecte educatiu. Per això, quant a la convivència i el tractament de conflictes que puguen produir-se aplicarem tot allò recollit al PEC i al Pla de Convivència aprovat per l'administració i que es regeix per la normativa vigent.

Les activitats a què ens referim són les següents:

- Aprènglès: cursos d'anglès oferts per a alumnes des dels 4 anys fins a 4t d'eso
  - Servei de Matiners: de dilluns a divendres, de 07.45 h a 8.55 h.
  - Servei de vesprades de divendres: de 15.00 h a 17.00 h.
  - Servei de vesprades de juny: de dilluns a divendres de 15.00 h a 17.00 h, fins que acaba el curs.
  - Servei de vesprades de setembre: de dilluns a divendres de 15.00 h a 17.00 h.
  - Tallers de matemàtica i de creació literària, per a secundària.
  - Escola d'estiu: de dilluns a divendres, de 9.00 h a 14.30 h.
  - EACN (Escola d'Activitats Culturals a la Natura): quatre dies de febrer, de dijous a la vesprada a diumenge; una setmana de juliol, de dilluns al matí a dissabte a la nit.
  - Eixides, intercanvis, acollides, viatges, estades, colònies.
-
- Totes les activitats que suposen un desplaçament i no estiguen programades en la PGA, necessitaran l'autorització per escrit dels pares/mares.
  - El comportament negatiu de l'alumnat al llarg del curs, així com en activitats anteriors, pot significar que, bé el professor acompanyant o bé des de tutoria, o bé des de la direcció, no se l'autoritze a participar en posteriors activitats.

Aules i pati

A cada grup d'alumnes se li assignarà una aula de la qual seran responsables durant tot el curs, tant de l'espai físic (el qual no es pot ratllar, pintar, embrutar...) com del mobiliari que inclou.

- En les primeres sessions de tutoria del curs s'establiran els torns i els responsables de claus, persianes, llums, caixes de paper reciclat, neteja del pati, etc.
- Al final de la jornada escolar, l'alumnat responsable i el professorat d'última hora vigilaran que les aules queden en ordre, les cadires pujades, les finestres tancades, apagats els llums i tancar l'aula si convé.
- Tant a l'interior de l'edifici com al pati s'haurà de fer un bon ús de les instal·lacions, utilitzar les papereres i els contenidors específics.
- El suro de les classes i del passadís és un espai d'expressió i de comunicació pública. Per fer-ne ús, l'alumnat consultarà al tutor/tutora, professor /de torn o coordinador/a, abans de penjar pòsters o cartells, de cara a la correcta administració d'aquest espai en el qual, a més, s'exposen treballs de classe, etc.

- Els prestatges de les classes, els penja-robes, etc, són elements de mobiliari d'ús comú, per tant no es poden fer servir com a calaixos particulars.
- Per motius de neteja i d'higiene no es pot menjar pipes, esmorzar, beure refrescos, etc, a l'aula.
- Els jocs moguts, dinàmics, violents, de pilota, llançament d'objectes, etc, no són propis d'un espai com és l'aula. Per evitar desperfectes no s'hi permeten, així com tampoc no s'hi poden entrar pilotes.
- S'establiran els torns per grups per assegurar el manteniment i la neteja del pati. Aquesta activitat es podrà desenvolupar en la classe de tutoria.
- Les aules temàtiques, com ara la de música, plàstica, tecnologia, laboratori, etc, es regulen per una normativa específica que l'alumnat s'obliga a conèixer, respectar i fer respectar.
- La tutoria és un espai de treball del professorat, per la qual cosa cal entrar amb respecte i educació, i s'hi atindrà l'alumnat individualment o en grups reduïts.

Fotocòpies/taquilles

Les fotocòpies proporcionades pel professorat estan incloses en les despeses de material de l'alumnat.

- Sols es faran fotocòpies a la màquina de la tutoria de secundària.
- Les fotocòpies que l'alumnat faça a títol personal s'hauran de fer en horari de pati i caldrà sempre demanar-les al professorat en quantitats reduïdes, ja que l'escola no disposa d'un servei específic de reprografia.
- Cada alumne/a té el dret i el deure de tenir una taquilla (no en propietat), de la qual farà un ús correcte.
- No es poden modificar les condicions ni l'estructura original de les taquilles. S'hauran de conservar tal i com es reben (sense adhesius, pintades...).
- S'establirà un dipòsit econòmic que actuarà com a garantia de reserva de la taquilla (per fer front a una eventual pèrdua de les claus, realització de còpies...).
- En cas de pèrdua de la clau, cal avisar l'encarregat/encarregada de les taquilles, que en facilitarà una nova còpia, previ pagament d'un nou dipòsit. En tornar la clau al final de curs, amb l'armari buit, l'alumne/alumna recuperarà el dipòsit fiat.

Poliesportiu

L'alumnat de secundària fa ús de les instal·lacions del poliesportiu. No és un espai propi de l'escola, sinó un recinte públic que se'ns cedeix i, per tant, n'hem de fer un ús especialment acurat. Les zones exclusives de cessió són la pineda i les pistes, sempre que no estiguen ocupades.

- No es pot eixir del recinte del poliesportiu. L'accés es farà exclusivament per la porta d'aparcament del poliesportiu. Aquesta porta s'obrirà a les 14.00 h i es tancarà definitivament a les 14.50 h.
- En cas de retard, cal esperar que la persona responsable òbriga (no s'ha de botar la tanca, ni provar de forçar el pany).

Responsabilitat, seguretat i custòdia dels béns personals

L'escola no es fa responsable de la vigilància i la custòdia dels objectes i béns personals de l'alumnat, ni en cap cas no en respondrà de la pèrdua o la substracció. Els diners, així com els objectes personals de valor (mòbils, lectors MP3, càmeres de fotos, miniconsoles de joc, etc) han de ser custodiats als armariets. Com que es tracta d'articles no necessaris durant el temps de classe, s'hi recomana adoptar la mesura preventiva de no d'introduir-los a les aules (ni tan sols a les motxilles), per raons de seguretat.

És prohibit l'ús d'aparells electrònics, si no són autoritzats pel mestre per a les activitats lectives, mai* per a ús personal. Igualment, és expressament prohibit enregistrar les classes, o terceres persones, per mitjà de qualsevol suport (àudio, vídeo, digital...), llevat que hi haja el consentiment del professorat i durant la realització d'alguna activitat.

· Durant les eixides i les activitats extraescolars (teatres, museus, visites guiades...), s'observaran les normes del lloc visitat pel que fa a l'ús de telèfons mòbils, càmeres de fotos, etc.

Mesures aplicables en cas d'incompliment d'aquest reglament

Les mesures que s'hi aplicaran en aquest cas, són les recollides al Decret 39/2008 de 4 d'abril del Consell sobre la convivència en els centres docents no universitaris sostinguts amb fons públics i sobre els drets i els deures de l'alumnat, pares, mares, tutors o tutores, professorat i personal d'administració i serveis.

DECRET 39/2008, de 4 d'abril, del Consell, sobre la convivència en els centres docents no universitaris sostinguts amb fons públics i sobre els drets i deures de l'alumnat, pares, mares, tutors o tutores, professorat i personal d'administració i serveis.

[2008/4159]^[1]_[SEP]

11 PROPOSTES DE MILLORA DEL PLA

1 CONTINUAR UN TREBALL MONOGRÀFIC

-Què és un bon alumne/a, Què és un bon mestre/a? El resultat pot esdevenir un model per situar l'alumnat en mínims.

2 COMISSIÓ DE CONVIVÈNCIA I IGUALTAT

Fa dos cursos vam constituir la Comissió de Convivència i Igualtat, integrada per mestres, pares i mares, i alumnes de secundària. Vam establir un primer objectiu: diagnosticar quina era la visió de la convivència a la nostra escola. Per abastar aquest objectiu, vam fer una enquesta, els resultats de la qual ja els tenim. Férem una assemblea informativa oberta a tothom (alumnes, famílies i personal de l'escola) per comunicar els resultats i quines podrien ser les línies d'actuació d'enguany. A més, recordarem les línies generals del nostre Pla de Convivència i igualtat, els protocols de comunicació de l'escola i convidarem a la participació en l'esmentada comissió.

Caldria revisar la participació dels i les delegats/des de secundària per implicar-les més en el treball de la comissió.